

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Полтавський державний медичний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Громадська організація «Всеукраїнська асоціація фізичної медицини,
реабілітації і курортології»
National University of Science and Technology Politechnica of Bucharest
(Romania)
CITY University of London (United Kingdom)
Vilnius University (Lithuania)
Vrije Universiteit (Belgium)
Strasbourg University (France)**

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Збірник наукових матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

15 листопада 2023 року

Полтава 2023

періодами. Пацієнти з фіброміалгією часто демонструють хронічний, поширений біль. Показано, що існує зворотна кореляція між рівнями магнію та клінічними параметрами у пацієнтів з фіброміалгією. Сприятлива роль Mg при цій патології, імовірно, ґрунтується на його антагоністичній дії на NMDA-рецептори, які залучені в процес центральної сенсibiliзації.

Повідомлялося про цікаву кореляцію між дефіцитом магнію та синдромом дефіциту уваги/гіперактивності (СДУГ). Підвищений рівень суб'єктивного стресу та непереносимість стресу часто згадується як частина клінічної картини СДУГ і часто ці пацієнти мають високі постстресові концентрації кортизолу. Холодовий стрес також викликає зниження рівня Mg у спинномозковій рідині та підвищує частоту клінічних проявів. Описана кореляція між рівнями Mg (у сироватці крові та перитонеальній рідині) та сприйняттям стресу у відносно здорових дорослих жінок, які не можуть завагітніти, але без визначених органічних причин.

Мозок дуже сприйнятливий до стресу, головним чином тому, що кортикостерон зв'язується на цьому рівні з високоафінними мінералокортикоїдними і глюкокортикоїдними рецепторами (GR). Спричинене стресом підвищення рівня кортикостероїдів модулює короткочасну пам'ять, сприяючи збереженню інформації, яка емоційно пов'язана зі стресовою подією, але пригнічуючи інформацію, яка з нею не пов'язана.

Аналіз даних літератури свідчить про те, що магній є важливим стреслімітуючим фактором. Це можна розглядати як підтвердження необхідності впровадження цього есенційного мікронутрієнту у програми медичної, фізичної та психологічної реабілітації осіб, які постраждали під час війни.

Петренко В.А., студентка
спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія»
Траверсе Г.М., д.мед.н., професор
*Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ЗАСТОСУВАННЯ УДАРНО-ХВИЛЬОВОЇ ТЕРАПІЇ ПІД ЧАС РЕАБІЛІТАЦІЇ

Вступ. Ударно-хвильова терапія (УХТ) є інноваційною технологією, яка використовується в медицині для лікування різноманітних патологій рухової системи. УХТ базується на принципі використання шоккових хвиль з метою стимуляції процесів зцілення і відновлення порушених тканин.

Мета дослідження. Ціль роботи полягає в ознайомленні з принципами та ефективністю ударно-хвильової терапії під час реабілітації хворих з руховими порушеннями.

Ударно-хвильова терапія (УХТ) є неінвазивним методом лікування, що використовує ударні хвилі для лікування травм, захворювань та для підтримання

фізичного здоров'я. УХТ зазвичай здійснюється за допомогою спеціальних апаратів, які генерують ударні хвилі і передають їх в уражену область тіла. Цей метод використовується в реабілітаційній медицині для лікування різних станів, таких як травми м'язів і сухожил, запалення суглобів, комірковий невропатичний синдром та інші. Хвилі, що генеруються ударним апаратом, проникають в тканини тіла і сприяють потоку крові, зменшують запалення, сприяють загоєнню ран і стимулюють регенерацію тканин. УХТ також використовується для лікування хронічного больового синдрому, які не лікуються за допомогою традиційних методів. Вона може допомогти зменшити біль і покращити якість життя пацієнта. Крім того, УХТ може бути ефективною при лікуванні деяких шкірних захворювань, таких як рубці, келоїди, акне та інші. Ударні хвилі стимулюють колагенові волокна в шкірі, що сприяє поліпшенню її структури і зовнішнього вигляду. УХТ використовується як доповнення до інших методів реабілітації, таких як фізіотерапія, масаж, вправи з фізичною терапією тощо. Комбінація різних методів може покращити ефективність лікування та прискорити процес загоєння. Перед застосуванням УХТ необхідно проконсультуватися з лікарем, який зможе оцінити вашу медичну історію та визначити, чи відповідає цей метод вашому стану здоров'я. Також, ударно-хвильова терапія може мати деякі протипоказання, до яких відносяться вагітність, кровотечі, захворювання серця та інші, тому важливо отримати консультацію фахівця перед початком лікування.

Висновки. Ударно-хвильова терапія є ефективним методом в реабілітаційному лікуванні хворих з руховими порушеннями. Вона сприяє активізації процесів зцілення та відновлення тканин, зменшує біль і запалення. Результати досліджень підтверджують успішність застосування УХТ у реабілітації хворих з різними патологіями рухової системи.

Література

1. Якубовський В.О. Ударно-хвильова терапія у лікуванні розладів опорно-рухового апарату. // Медицина сьогодні і завтра. – 2017. – Вип. 2. – С. 17-19.
2. Лозинський В.В., Ємельянов Д.П., Синяков А.Н. Ударно-хвильова терапія у комплексному лікуванні хворих з плантарним фасціїтон. // Здоров'я України. – 2019. – № 38. – С. 59-61.
3. Лук'янець Л.А., Телендієва В.Б. Ударно-хвильова терапія у лікуванні травм м'язів та сухожилків. // Журнал Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2016. – Т. 20, № 3. – С. 294-297.
4. Міщенко Т.В., Ярешенко Є.В. Ударна хвильова терапія: сучасні можливості та перспективи застосування в реабілітації пацієнтів. // Український вісник психоневрології. – 2020. – Том 28, № 2. – С.103-107.